

สรุปข้อตรวจพบจากการตรวจสอบการปฏิบัติงานของหน่วยรับตรวจ
ตามข้อเสนอแนะสดง. และผู้ตรวจสอบภายในจังหวัดปีงบประมาณ ๒๕๕๖ - ๒๕๖๑

ด้านงานทะเบียนรถ

ข้อตรวจพบ / ข้อเสนอแนะ	ระเบียบหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง
ทะเบียนรถ ๑. ใบอนุญาตประกอบการขนส่ง ประเภทใบอนุญาตประกอบการรถยนต์บรรทุกส่วนบุคคล มีใบอนุญาตประกอบการขนส่งที่ขาดอายุเกิน ๕ ปี ข้อเสนอแนะ เห็นควรให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบแจ้งผู้ประกอบการที่ประสงค์จะต่ออายุใบอนุญาตหรือประสงค์จะเลิกใช้ให้มาดำเนินการต่อใบอนุญาตประกอบการขนส่งตามพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒	พระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๒๘ ใบอนุญาตประกอบการขนส่งไม่ประจำทาง ใบอนุญาตประกอบการขนส่งโดยรถขนาดเล็ก และใบอนุญาตประกอบการขนส่งส่วนบุคคล ให้มีอายุห้าปีนับแต่วันออกใบอนุญาต ผู้ได้รับใบอนุญาตซึ่งประสงค์จะขอต่ออายุใบอนุญาตจะต้องยื่นคำขอเสียก่อน ใบอนุญาตสิ้นอายุ แต่การขอต่ออายุใบอนุญาตประกอบการขนส่งประจำทางและใบอนุญาตประกอบการขนส่งโดยรถขนาดเล็ก จะต้องยื่นคำขอก่อนใบอนุญาตสิ้นอายุไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยยี่สิบวัน การขอต่ออายุใบอนุญาตและการอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง มาตรา ๗๙ ให้ผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่งที่ประสงค์จะเลิกใช้รถที่จดทะเบียนแล้ว แจ้งเป็นหนังสือให้นายทะเบียนทราบ และนำแผ่นป้ายเลขทะเบียนรถคืนแก่นายทะเบียนภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่เลิกใช้รถนั้น
๒. ใบอนุญาตสถานประกอบการสถานตรวจสภาพรถเอกชน การควบคุมสถานตรวจสภาพรถเอกชน (ตรอ.) พบว่าบางรายไม่แสดงใบอนุญาตสถานประกอบการในที่เปิดเผย ไม่ได้ปฏิบัติตามเงื่อนไขใบอนุญาตสถานประกอบการ ข้อเสนอแนะ กรมการขนส่งทางบกควรทบทวนวิธีการตรวจสภาพรถและประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้มีความเข้าใจเกี่ยวกับเหตุผลและความจำเป็นในการดำเนินการตรวจสภาพโดยสถานตรวจสภาพรถเอกชน เพื่อให้การดำเนินการตรวจสภาพโดยสถานตรวจสภาพรถเอกชนมีความน่าเชื่อถือและมีมาตรฐานที่ดี สนับสนุนการปฏิบัติงานในภารกิจของกรมการขนส่ง	ประกาศกรมการขนส่งทางบก เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการตรวจสภาพรถ และข้อปฏิบัติของผู้ได้รับใบอนุญาตจัดตั้งสถานตรวจสภาพรถ พ.ศ. ๒๕๕๕ ข้อ ๕ ผู้ได้รับใบอนุญาตต้องปฏิบัติตามเงื่อนไข ดังต่อไปนี้ (๑) จัดเก็บค่าบริการตรวจสภาพรถตามอัตราที่กำหนด (๒) จัดให้มีป้ายชื่อ ข้อความหรือเครื่องหมาย ดังต่อไปนี้ ไว้ในที่ที่เห็นได้โดยชัดเจน ณ สถานตรวจสภาพรถ (ก) ป้ายชื่อสถานตรวจสภาพรถ มีข้อความ ดังต่อไปนี้ “สถานตรวจสภาพรถ.....(ชื่อสถานตรวจสภาพรถ)... โดยได้รับใบอนุญาตจัดตั้งจากกรมการขนส่งทางบก กระทรวงคมนาคม” (ข) ข้อความหรือเครื่องหมายแสดงประเภท ลักษณะ หรือขนาดของรถที่รับบริการตรวจสภาพ และ

ข้อตรวจพบ / ข้อเสนอแนะ	ระเบียบหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง
ทางบกได้อย่างแท้จริงสามารถคุ้มครองชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนให้มีความปลอดภัยในการใช้รถใช้ถนนสมดังเจตนารมณ์ของการริเริ่มโครงการสถานตรวจสภาพรถเอกชนและเพื่อความยั่งยืนของการดำเนินการตรวจสภาพรถโดยสถานตรวจสภาพรถเอกชน	สัญลักษณ์สถานตรวจสภาพรถตามที่อธิบดีกำหนด (ค) ข้อความเตือนมิให้บุคคลที่ไม่เกี่ยวข้อง เข้าไปในบริเวณที่ทำการตรวจสภาพรถ ดังนี้ “พื้นที่ตรวจสภาพรถบุคคลที่ไม่เกี่ยวข้องห้ามเข้า” (ง) ป้ายแสดงอัตราค่าบริการตรวจสภาพรถ วันและเวลาที่ให้บริการตรวจสภาพรถ
๓. หนังสือรับรองการตรวจและทดสอบเครื่องอุปกรณ์และส่วนควบ กระบวนการตรวจสภาพรถก่อนการจัดเก็บภาษีรถประจำปีข้อบกพร่อง เจ้าหน้าที่ละเลยการตรวจสอบความถูกต้องของหนังสือรับรองการตรวจและทดสอบเครื่องอุปกรณ์และส่วนควบ และการติดตั้งเครื่องอุปกรณ์และส่วนควบของรถที่ใช้ก๊าซธรรมชาติอัดเป็นเชื้อเพลิง ตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก โดยวินิจฉัยให้มีการผ่านการตรวจสภาพทั้งที่หนังสือรับรองมีวันสิ้นสุดของการรับรองเป็นวันหลังจากสิ้นอายุใบอนุญาตของสถานตรวจและทดสอบเครื่องอุปกรณ์ฯ รวมถึงเป็นวันหลังจากสิ้นอายุใบอนุญาตของวิศวกรผู้ตรวจและทดสอบ ข้อเสนอแนะ ควรตรวจสอบสถานะทางวิชาชีพของผู้ตรวจและรายละเอียดของหนังสือรับรองว่ามีการรับรองโดยถูกต้องและสอดคล้องกับช่วงเวลาที่ได้รับความเห็นชอบให้ตรวจรวมทั้งการทดสอบเครื่องอุปกรณ์ฯจากกรมการขนส่งทางบกด้วย	❖ กฎกระทรวง กำหนดเครื่องอุปกรณ์และส่วนควบของรถที่ใช้ในการขนส่งที่ใช้ก๊าซปิโตรเลียมเหลวเป็นเชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๙ เมื่อผู้ตรวจและทดสอบได้ตรวจและทดสอบเครื่องอุปกรณ์และส่วนควบ รวมทั้งการติดตั้งเครื่องอุปกรณ์และส่วนควบแล้วเห็นว่า เครื่องอุปกรณ์และส่วนควบรวมทั้งการติดตั้งถูกต้องและเป็นไปตามมาตรฐาน ให้ผู้ตรวจและทดสอบออกหนังสือรับรองการตรวจและทดสอบตามแบบที่อธิบดีประกาศกำหนดแก่รถที่ผ่านการตรวจและทดสอบ ข้อ ๑๐ ผู้ติดตั้งและผู้ตรวจและทดสอบต้องได้รับความเห็นชอบเป็นหนังสือจากอธิบดี หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการให้ความเห็นชอบและการยกเลิกการให้ความเห็นชอบการเป็นผู้ติดตั้งหรือผู้ตรวจและทดสอบ ให้เป็นไปตามที่อธิบดีประกาศกำหนด หนังสือให้ความเห็นชอบการเป็นผู้ติดตั้งหรือผู้ตรวจและทดสอบตามวรรคหนึ่ง ให้มีอายุสามปีนับแต่วันที่ออกหนังสือ ข้อ ๑๑ เจ้าของรถหรือผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่งต้องติดหรือแสดงเครื่องหมายแสดงการใช้ก๊าซปิโตรเลียมเหลวที่รถผ่านการตรวจและทดสอบตามข้อ ๙ ลักษณะของเครื่องหมายแสดงการใช้ก๊าซปิโตรเลียมเหลวและวิธีการติดหรือแสดงเครื่องหมายแสดงการใช้ก๊าซปิโตรเลียมเหลวตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามที่อธิบดีประกาศกำหนด ❖ ประกาศกรมการขนส่งทางบก เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการยกเลิกหนังสือให้ความเห็นชอบการเป็นผู้ตรวจและทดสอบเครื่องอุปกรณ์และส่วนควบของรถที่ใช้ในการขนส่งที่ใช้ก๊าซธรรมชาติอัดหรือก๊าซปิโตรเลียมเหลวเป็นเชื้อเพลิงตามกฎหมายว่าด้วย

ข้อตรวจพบ / ข้อเสนอแนะ	ระเบียบหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง
๔. ตรวจสอบการจัดเก็บภาษีตามพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๖๒ พบว่า รายละเอียดใบเสร็จรับเงิน กับสำเนาหนังสือแสดงการจดทะเบียนรถแสดงน้ำหนัก และยี่ห้อรถไม่ตรงกัน เนื่องจากมีการปรับปรุงตัวถังรถทำให้น้ำหนักรถมีการเปลี่ยนแปลงเจ้าหน้าที่ผู้บันทึกไม่ได้บันทึกหรือบันทึกแล้ว แต่เกิดความคลาดเคลื่อนในฐานระบบข้อมูลกรณียี่ห้อรถเจ้าหน้าที่ผู้บันทึกนำชื่อรุ่นรถมาลงเป็นชนิดของยี่ห้อรถ ข้อเสนอแนะ ผู้รับเงินต้องมีการตรวจสอบรายละเอียดใบเสร็จรับเงินค่าภาษีให้ถูกต้อง ครบถ้วน ก่อนมีการส่งพิมพ์ใบเสร็จรับเงินทุกครั้ง หากรายละเอียดใบเสร็จรับเงินกับสำเนาหนังสือแสดงการจดทะเบียนรถแสดงน้ำหนักและยี่ห้อรถไม่ตรงกัน ให้ดำเนินการแก้ไขก่อนส่งพิมพ์ใบเสร็จรับเงิน	การขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๖๐ <u>แนวทาง : การควบคุมภายในของสำนักงานขนส่งจังหวัด</u> การดำเนินการด้านทะเบียนและภาษีรถ การบันทึกรายการในโปรแกรมระบบงานและในเอกสารทางทะเบียน ได้แก่ คู่มือ ต้นทะเบียน - เมื่อรับชำระภาษีตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบกเจ้าหน้าที่ได้บันทึกรายการภาษีในต้นทะเบียนทันทีทุกครั้ง - เจ้าหน้าที่มีการสอบทานความถูกต้องของข้อมูล/รายการที่บันทึกในโปรแกรมระบบงานให้ถูกต้องก่อนส่งพิมพ์ในคู่มือ/ต้นทะเบียน
๕. ไม่มีการลงลายมือชื่อนายทะเบียนหลังจากที่มีการปรับข้อมูลการรับชำระภาษี ต้นทะเบียนถือเป็นหลักฐานสำคัญที่ใช้บันทึกข้อมูลประวัติรถแต่ละคัน ข้อเสนอแนะ กรณีมีการเปลี่ยนแปลงข้อมูลหรือบันทึกข้อมูลเพิ่มเติมควรที่จะต้องผ่านการตรวจสอบจากผู้มีอำนาจทุกครั้ง	<u>แนวทาง : การควบคุมภายในของสำนักงานขนส่งจังหวัด</u> การดำเนินการด้านทะเบียนและภาษีรถ นายทะเบียนลงนามและจ่ายเอกสารให้ประชาชน - เจ้าหน้าที่ผู้ได้รับมอบหมายให้เป็นนายทะเบียนมีการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล/รายการดำเนินการในคู่มือ/ต้นทะเบียน/ป้ายวงกลม/เอกสารหลักฐานประกอบการดำเนินการ/การจัดเก็บค่าธรรมเนียมให้ถูกต้องก่อนลงนามทุกครั้ง - เจ้าหน้าที่ผู้ได้รับมอบหมายให้เป็นนายทะเบียนมีการสุ่มสอบทานรายงานการดำเนินการกับเรื่องเดิมเป็นระยะๆ - เจ้าหน้าที่มีการสอบทานชื่อเจ้าของรถและเลขทะเบียนรถกับเจ้าของรถ หรือผู้มาดำเนินการแทนก่อนจ่ายคู่มือ ป้ายวงกลม และ/หรือเอกสารอื่นๆให้ (ถ้ามี)
๖. การโอนรถ ค่าธรรมเนียมการโอนรถยนต์ ตามพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๖๒ และพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๖๒ รวมทั้งการติดอากรแสตมป์ พบว่ากรณี	๑. ระเบียบกรมการขนส่งทางบกว่าด้วยการดำเนินการเกี่ยวกับทะเบียนและภาษีรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๓๑ หมวด ๖ การโอนรถ ข้อ ๓๕ (๒) เจ้าหน้าที่ทะเบียนรถตรวจสอบหลักฐาน

ข้อตรวจพบ / ข้อเสนอแนะ	ระเบียบหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง
การโอนรถกระบะบรรทุกส่วนบุคคลมีการจัดเก็บค่าอากรไว้ไม่ถูกต้อง ข้อเสนอแนะ กรณีค่าธรรมเนียมการโอนรถยนต์ ควรมีการกำกับเจ้าหน้าที่ให้ปฏิบัติงานด้วยความระมัดระวัง และรอบคอบในคราวต่อไป	ประกอบคำขอ ผลการผ่านการตรวจสอบรถและการเสียอากรตามประมวลรัษฎากร เมื่อเห็นว่าถูกต้องแล้วจัดเก็บค่าธรรมเนียมคำขอ และค่าธรรมเนียมการโอนรถ ๒. ระเบียบกรมการขนส่งทางบกว่าด้วยการดำเนินการเกี่ยวกับทะเบียนและภาษีรถตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๕๔ หมวด ๔ การโอนรถ ข้อ ๑๖ (๒) ประเมินราคาารถเพื่อเสียอากรตามประมวลรัษฎากร เว้นแต่การโอนรถโดยไม่มีค่าตอบแทน หรือผู้อยู่ในระบบภาษีมูลค่าเพิ่ม หรือการโอนกรรมสิทธิ์รถโดยการเช่าซื้อ การซื้อขายโดยมีเงื่อนไข หรือการเช่า (แบบลิสซิ่ง) หรือสัญญาอย่างอื่นที่มีลักษณะเดียวกันไม่ต้องประเมินราคาารถเพื่อเสียอากรตามประมวลรัษฎากร
๗. การเก็บรักษาต้นทะเบียน ตรวจสอบการชำระภาษีจากต้นทะเบียนกับสำเนาใบเสร็จรับเงิน มีข้อสังเกตบางรายการไม่มีต้นทะเบียนให้ตรวจสอบ ข้อเสนอแนะ ๑. ขอให้ตรวจสอบว่าต้นทะเบียนดังกล่าวเก็บไว้ที่ใดและนำมาเก็บรวมกันให้ครบถ้วน ๒. ให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบหาสาเหตุที่ไม่มีต้นทะเบียนให้ตรวจสอบ และตรวจสอบการบันทึกข้อมูลในระบบคอมพิวเตอร์ว่ามีการบันทึกไว้ถูกต้อง ครบถ้วนหรือไม่	หนังสือกรมการขนส่งทางบก ที่ คค ๐๓๑๐/ว ๒๘ ลงวันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๓๑ เรื่อง ชักข้อความเข้าใจวิธีปฏิบัติในการดำเนินการเกี่ยวกับทะเบียนและภาษีรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ ข้อ ๒ การเก็บรักษาต้นทะเบียน (ทะเบียนรถและทะเบียนรถจักรยานยนต์) ๒.๑ การเก็บรักษาต้นทะเบียน (ก) ให้เก็บในตู้เหล็กสำหรับเก็บเอกสารให้มิดชิดและมีกุญแจใส่ ในการจัดเก็บและนำออกมาปฏิบัติงานให้มอบหมายให้เจ้าหน้าที่รับผิดชอบโดยเฉพาะ รวมทั้งให้เก็บรักษาถูกกุญแจไว้ด้วย (ข) ในการเก็บรักษาให้แยกเก็บต่างหากจากเอกสารเรื่องเดิม (ค) เก็บตามลำดับเลขทะเบียนรถจากน้อยไปหามากตามลำดับหมวดอักษรและประเภทรถ ๒.๒ การขอตรวจสอบรายการในต้นทะเบียน (ก) ต้นทะเบียนออกมามันที่นอกจากการนำรายการดำเนินการเกี่ยวกับทะเบียนและภาษีรถตามระเบียบแล้ว หากเจ้าหน้าที่ไม่มีหน้าที่รับผิดชอบในการเก็บรักษาต้นทะเบียนต้องการตรวจสอบรายการในต้นทะเบียน ให้ขออนุญาตหัวหน้างาน หรือผู้ซึ่งหัวหน้างานมอบหมายก่อน (ข) เมื่อได้รับอนุญาตแล้ว จึงนำมาตรวจสอบได้

ข้อตรวจพบ / ข้อเสนอแนะ	ระเบียบหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง
	(ค) หากผู้ใดต้องการสำเนาเอกสาร ให้ยื่นคำขอต่อหัวหน้างาน หรือผู้ซึ่งหัวหน้างานมอบหมายเมื่อได้รับอนุญาตแล้ว จึงดำเนินการจัดทำและเก็บค่าธรรมเนียมต่อไป
๘. การจัดเก็บภาษี ๘.๑ กรณีที่นิติบุคคลเป็นเจ้าของรถให้บุคคลธรรมดาเช่าซื้อต่อมามีการยกเลิกสัญญาเช่าซื้อเจ้าหน้าที่จัดเก็บภาษีไม่เป็นไปตามระเบียบกรมการขนส่งทางบกกว่าด้วยการแจ้งไม่ใช้รถและแจ้งใช้รถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ พ.ศ.๒๕๕๔ ข้อ ๙ ข้อเสนอแนะ ๑. ประสานศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศของกรมการขนส่งทางบกกรณีที่ระบบงานการเงินของกรมการขนส่งทางบกคำนวณภาษี ที่นิติบุคคลเป็นเจ้าของรถให้บุคคลธรรมดาเช่าซื้อ ยกเลิกสัญญาเช่าซื้อ ไม่เป็นไปตามระเบียบกรมการขนส่งทางบก ว่าด้วยการแจ้งไม่ใช้รถและแจ้งใช้รถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ พ.ศ.๒๕๕๔ ข้อ ๙ เพื่อหาแนวทางแก้ไขระบบงานการเงินให้คำนวณภาษีให้ถูกต้อง โดยเร็ว ๒. กำชับเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบทดสอบการคำนวณภาษีเปรียบเทียบกับยอดภาษีที่ระบบฯ คำนวณให้ก่อนการจัดเก็บ	ระเบียบกรมการขนส่งทางบกกว่าด้วยการแจ้งไม่ใช้รถและแจ้งใช้รถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๕๔ ข้อ ๙ (๑) จัดเก็บค่าธรรมเนียมค่าขอ ค่าธรรมเนียมอื่น (ค่าธรรมเนียมการแจ้งไม่ใช้รถ) ค่าธรรมเนียมแก้ไขเพิ่มเติมรายการในทะเบียนรถ และจัดเก็บค่าภาษีประจำปีสำหรับกรณีที่ต้องเสียเพิ่มในกรณีรถยนต์ที่ให้เช่าซื้อเป็นรถยนต์ประเภทรถยนต์นั่งส่วนบุคคลไม่เกิน ๗ คน ที่นิติบุคคลเป็นเจ้าของรถให้บุคคลธรรมดาเช่าซื้อ ซึ่งจะมีการจัดเก็บภาษีในอัตรา ๑ เท่า แต่เมื่อมีการบอกเลิกสัญญาเช่าซื้อแล้วรถนั้นจะต้องเสียภาษีในอัตรา ๒ เท่า จึงให้เรียกเก็บภาษีส่วนที่เพิ่มขึ้นตามจำนวนวันที่เหลือตั้งแต่วันเลิกสัญญาจนถึงวันสิ้นอายุภาษี โดยคำนวณเป็นรายวัน และหากอายุภาษีประจำปีของรถนั้นได้สิ้นสุดลงไปแล้ว ให้จัดเก็บภาษีประจำปีที่ค้างชำระพร้อมเงินเพิ่มให้ครบถ้วนด้วย
๘.๒ มีการจัดเก็บภาษีต่ำไป ข้อเสนอแนะ ๑. ให้กำชับเจ้าหน้าที่ทดสอบการคำนวณภาษีเปรียบเทียบกับยอดภาษีที่ระบบฯ คำนวณให้ก่อนการจัดเก็บ เพื่อมิให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการ ๒. ควรประสานไปยังกรมการขนส่งทางบก ให้แจ้งรายได้ค่าภาษีที่จัดเก็บต่างสำนักงาน นอกเขตจังหวัดให้สำนักงานขนส่งจังหวัดทราบ เพื่อให้ได้ข้อมูลรายได้ที่ตรงตามข้อเท็จจริงมาดำเนินการเปรียบเทียบประมาณการกับรายได้จริง เพื่อวิเคราะห์แนวโน้มว่าจะจัดเก็บภาษีได้เพิ่มขึ้นหรือลดลง หากจัดเก็บได้ลดลงจะได้แก้ไขปัญหาดังกล่าวได้ทันการณ์ และหากพบสัญญาณผิดปกติจะสามารถวางแผนแก้ไขได้ทันการณ์	
๘.๓ ทดสอบการชำระภาษีรถสุ่มทดสอบเฉพาะ	หนังสือบันทึกข้อความที่ คค ๐๓๑๐/ว. ๑๗ ลงวันที่ ๒๖

ข้อตรวจพบ / ข้อเสนอแนะ	ระเบียบหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง
รถยนต์นั่งส่วนบุคคลไม่เกิน ๗ คน ของสำนักงานขนส่งจังหวัดเกิดผลต่างที่คำนวณไม่เท่ากับยอดเงินที่กรมการขนส่งทางบกเก็บค่าภาษีเนื่องจากสาเหตุดังนี้ ๑) การติดตั้งระบบเชื้อเพลิงก๊าซ CNG สลับเบนซินตามพระราชบัญญัติรถยนต์ฉบับที่ ๑๔ พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๔ ข้อ ๑๓ (ข) ให้จัดเก็บภาษีในอัตราสามในสี่ของอัตราที่กำหนดไว้ ๒) การชำระค่าภาษีรถรวมกันหลายปี ๓) รถยนต์ที่นิติบุคคลเป็นเจ้าของและมีได้ให้บุคคลธรรมดาเช่าซื้อในการประกอบธุรกิจเกี่ยวกับการให้เช่าซื้อของนิติบุคคลนั้นให้เก็บภาษีในอัตราสองเท่า ๔) รถยนต์เปลี่ยนเครื่องยนต์ที่มีจำนวนความจุกระบอกสูบ (ซีซี) สูงขึ้น ๕) รถยนต์ที่มีการยกเลิกใช้ระบบเชื้อเพลิง CNG ๖) รถยนต์ที่โอนสลับหมายเลขทะเบียนโดยได้รับอนุญาตจากนายทะเบียนจำนวนความจุกระบอกสูบ (ซีซี) ของรถยนต์ที่โอนสลับไม่เท่ากัน ๗) รถยนต์ที่นิติบุคคลเป็นเจ้าของรถให้บุคคลธรรมดาเช่าซื้อ มีการเก็บภาษีในอัตรา ๑ เท่า เมื่อบอกเลิกสัญญาเช่าซื้อ รถนั้นจะต้องเสียภาษีในอัตรา ๒ เท่า จึงให้เรียกเก็บภาษีส่วนที่เพิ่มขึ้นตามจำนวนวันที่เหลือตั้งแต่วันเลิกสัญญาจนถึงวันสิ้นอายุภาษีรถยนต์ที่นำป้ายทะเบียนเก่ามาใช้กับรถคันใหม่ทำให้จำนวนความจุกระบอกสูบ (ซีซี) มีความแตกต่างจากเดิม ข้อเสนอแนะ กำชับเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบทดสอบการคำนวณภาษีเปรียบเทียบกับภาษีที่ระบบฯคำนวณให้ก่อนการจัดเก็บเพื่อมิให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการ	พฤษภาคม ๒๕๖๒ เนื่องจากการดำเนินการทางทะเบียนและภาษีรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ บางเรื่องเป็นเหตุให้ต้องเรียกเก็บภาษีรถเพิ่มขึ้นจากเดิม กรมการขนส่งทางบกได้กำหนดแนวทางปฏิบัติในการจัดเก็บภาษีเพิ่มจากเดิม ดังนี้ ๑. กรณีติดต่อขอดำเนินการในขณะที่ยังอายุภาษียังไม่สิ้นสุด ให้เรียกเก็บภาษีส่วนที่เพิ่มขึ้น ตามจำนวนวันที่เหลือนับตั้งแต่วันที่ยื่นคำขอจนถึงวันที่สิ้นอายุภาษี ๒. กรณีที่ยื่นคำขอดำเนินการภายหลังจากที่ยังอายุภาษีสิ้นสุดแล้ว ภาษีของปีที่ผ่านพ้นไปแล้วไม่ต้องเรียกเก็บเพิ่ม ให้เรียกเก็บภาษีของปีต่อไปในอัตราเดิมก่อน แล้วจึงเรียกเก็บภาษีส่วนที่เพิ่มขึ้นตามจำนวนวันที่เหลือนับตั้งแต่วันที่ยื่นคำขอดำเนินการ จนถึงวันที่สิ้นอายุภาษีของปีต่อไป ๓. วันที่ยื่นคำขอตาม ๑ และ ๒ หมายถึง วันที่ทางราชการทำการตรวจสภาพหรือตรวจสอบรถแล้วแต่กรณี พระราชบัญญัติ รถยนต์ พ.ศ. ๒๕๖๒ อัตราภาษีประจำปีสำหรับรถมีอัตราตามที่กำหนดไว้ท้าย พระราชบัญญัติ ดังนี้ (๑) รถยนต์นั่งส่วนบุคคลไม่เกินเจ็ดคน ให้เก็บภาษีตามความจุของกระบอกสูบรวมกันของเครื่องยนต์ของรถยนต์ในอัตราดังต่อไปนี้ (ก) ๖๐๐ ลูกบาศก์เซนติเมตรแรก ลูกบาศก์เซนติเมตรละ ๐.๕๐ บาท (ข) ส่วนที่เกิน ๖๐๐ ลูกบาศก์เซนติเมตร แต่ไม่เกิน ๑,๘๐๐ ลูกบาศก์เซนติเมตรละ ๑.๕๐ บาท (ค) ส่วนที่เกิน ๑,๘๐๐ ลูกบาศก์เซนติเมตร ลูกบาศก์เซนติเมตรละ ๔.๐๐ บาท รถยนต์ตาม (๑) ที่นิติบุคคลเป็นเจ้าของ และมีได้ให้บุคคลธรรมดาเช่าซื้อในการประกอบธุรกิจเกี่ยวกับการให้เช่าซื้อของนิติบุคคลนั้นให้เก็บภาษีในอัตราสองเท่า
๙. การประมูลหมายเลขทะเบียนรถ การประมูลหมายเลขทะเบียนซึ่งเป็นที่ต้องการหรือเป็นที่นิยมของประชาชนมีผู้ชนะการประมูลที่ยังไม่ได้ชำระราคาประมูลหมายเลขทะเบียนส่วนที่เหลือหลังจากหักหลักประกันสำนักงานขนส่งจังหวัดไม่ได้ดำเนินการริบหลักประกันการประมูลที่วางไว้แล้วนำ	๑. ประกาศกรมการขนส่งทางบก เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ ระยะเวลา และเงื่อนไขการประมูลหมายเลขทะเบียนซึ่งเป็นที่ต้องการหรือเป็นที่นิยมของประชาชน สำหรับรถยนต์นั่งส่วนบุคคลไม่เกินเจ็ดคน พ.ศ. ๒๕๕๗ ข้อ ๑๒ ผู้ชนะการประมูลจะต้องชำระราคาหมายเลขทะเบียนเบื้องต้นเท่ากับหลักประกันการประมูลที่วางไว้ภายใน

ข้อตรวจพบ / ข้อเสนอแนะ	ระเบียบหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง
หมายเลขทะเบียนที่ค้างชำระราคาประมูลออกประมูลใหม่จนคัมราคาเดิมที่ประมูลไว้ ข้อเสนอแนะ ขอให้ตรวจสอบหมายเลขทะเบียนรถซึ่งเป็นที่ต้องการหรือเป็นที่นิยมของประชาชนที่มีผู้ชนะการประมูลค้างชำระหากพบว่าผู้ชนะการประมูลไม่ชำระราคาประมูลให้ดำเนินการริบเงินหลักประกันการประมูลและนำหมายเลขทะเบียนนั้นออกประมูลใหม่โดยเร็วหากไม่มีผู้ประมูลหรือมีผู้ประมูลแต่ได้ราคาเมื่อรวมกับหลักประกันที่รับไว้แล้วไม่คุ้มกับราคาประมูลเดิมให้แจ้งผู้ชนะการประมูลที่ละเลยไม่ชำระราคาดังกล่าวมาชำระเงินให้เต็มราคาประมูลหรือในส่วนต่างนั้นและกำชับเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องถือปฏิบัติให้ถูกต้องตามประกาศดังกล่าวอย่างเคร่งครัด	วันประมูลหมายเลขทะเบียน หากผู้ชนะการประมูลรายใดไม่ชำระราคาหมายเลขทะเบียนที่ประมูลได้ กรมการขนส่งทางบกหรือสำนักงานขนส่งจังหวัดที่จัดการประมูลหมายเลขทะเบียนแล้วแต่กรณี จะหักจากหลักประกันการประมูลที่วางไว้ สำหรับราคาหมายเลขทะเบียนส่วนที่เหลือจะต้องชำระให้ครบถ้วนภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันถัดจากวันประมูล โดยกรมการขนส่งทางบกหรือสำนักงานขนส่งจังหวัดที่จัดการประมูลหมายเลขทะเบียน ไม่จำเป็นต้องบอกกล่าวให้ผู้ชนะการประมูลรับทราบผลการประมูลหมายเลขทะเบียนนั้นอีก ข้อ ๑๓ ผู้ชนะการประมูลที่ไม่ชำระราคาหมายเลขทะเบียนที่ประมูลได้ให้ครบถ้วนภายในระยะเวลาที่กำหนดตามข้อ ๑๒ กรมการขนส่งทางบกหรือสำนักงานขนส่งจังหวัดที่จัดการประมูลหมายเลขทะเบียน แล้วแต่กรณี จะมีหนังสือทวงถามผู้ชนะการประมูลเพื่อชำระราคาและหากผู้ชนะการประมูลไม่ชำระราคาให้ครบถ้วนตามเงื่อนไขที่กำหนดในหนังสือทวงถาม กรมการขนส่งทางบกหรือสำนักงานขนส่งจังหวัดที่จัดการประมูลหมายเลขทะเบียนแล้วแต่กรณี อาจพิจารณาไม่ให้ผู้นั้นเข้าร่วมประมูลหมายเลขทะเบียนจนกว่าจะได้นำหมายเลขทะเบียนนั้นออกมาประมูลใหม่ ซึ่งได้คัมราคาเดิมที่ประมูลไว้หรือหมายเลขทะเบียนนั้นได้รับชำระราคาจนครบส่วนต่างแล้ว ๑. ประกาศกรมการขนส่งทางบก เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ ระยะเวลา และเงื่อนไขการประมูลหมายเลขทะเบียนซึ่งเป็นที่ต้องการหรือเป็นที่นิยมของประชาชน สำหรับรถยนต์นั่งส่วนบุคคลเกินเจ็ดคนแต่ไม่เกินสิบสองคน และรถยนต์บรรทุกส่วนบุคคลพ.ศ. ๒๕๕๗ ข้อ ๑๐ ผู้ชนะการประมูลจะต้องชำระราคาหมายเลขทะเบียนเบื้องต้นภายในวันประมูลตามอัตราที่กำหนดไว้ท้ายประกาศนี้ หากผู้ชนะการประมูลรายใดไม่ชำระราคาหมายเลขทะเบียนที่ต้องชำระเบื้องต้น ให้กรมการขนส่งทางบกหรือสำนักงานขนส่งจังหวัดที่จัดการประมูล แล้วแต่กรณีหักจากหลักประกันการประมูลที่ผู้ชนะการประมูลวางไว้ ส่วนราคาหมายเลขทะเบียนที่เหลือจะต้องชำระให้ครบถ้วนภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันถัดจากวันประมูล โดยกรมการขนส่งทางบกหรือสำนักงานขนส่งจังหวัดที่จัดการประมูลหมายเลขทะเบียน ไม่จำเป็นต้องบอกกล่าวให้ผู้ชนะการประมูลรับทราบผลการประมูล

ข้อตรวจพบ / ข้อเสนอแนะ	ระเบียบหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง
	หมายเลขทะเบียนนั้นอีก ข้อ ๑๑ ผู้ชนะการประมูลจะต้องชำระค่าบริการการประมูลหมายเลขทะเบียนที่ชนะการประมูลทันที โดยสำนักงานกองทุนเพื่อความปลอดภัยในการใช้รถใช้ถนน กรมการขนส่งทางบก หรือสำนักงานขนส่งจังหวัดที่มีการนำหมายเลขทะเบียนออกประมูล จะหักจากเงินที่เป็นวางหลักประกันการประมูลตามอัตราที่กำหนดไว้ท้ายประกาศนี้ ข้อ ๑๓ ผู้ชนะการประมูลที่ไม่ชำระราคาหมายเลขทะเบียนที่ประมูลได้ให้ครบถ้วนภายในระยะเวลาที่กำหนดตามข้อ ๑๐ ให้กรมการขนส่งทางบกหรือสำนักงานขนส่งจังหวัดที่จัดการประมูลหมายเลขทะเบียน แล้วแต่กรณีมีหนังสือทวงถามเพื่อให้ชำระราคา และหากผู้ชนะการประมูลไม่ชำระเงินให้ครบถ้วนตามเงื่อนไขที่กำหนดในหนังสือทวงถาม และกรมการขนส่งทางบกหรือสำนักงานขนส่งจังหวัดที่จัดการประมูลหมายเลขทะเบียน แล้วแต่กรณีอาจไม่ให้ผู้นั้นเข้าร่วมประมูลหมายเลขทะเบียน จนกว่าจะได้นำหมายเลขทะเบียนนั้นออกประมูลใหม่และได้คัมราคาเดิมที่ประมูลไว้หรือหมายเลขทะเบียนนั้นได้รับชำระราคาจนครบส่วนต่างแล้ว และจะไม่คืนเงินค่าหมายเลขทะเบียน และ/หรือ เงินหลักประกันในส่วนที่ชำระไว้แล้ว ไม่ว่ากรณีใดก็ตาม ข้อ ๑๓ ผู้ชนะการประมูลที่ไม่ชำระราคาหมายเลขทะเบียนรถที่ประมูลได้ให้ครบถ้วนภายในระยะเวลาที่กำหนดในข้อ ๑๐ กรมการขนส่งทางบกหรือสำนักงานขนส่งจังหวัดแล้วแต่กรณีจะมีหนังสือทวงถามเพื่อให้ชำระราคา และหากผู้ชนะการประมูลไม่มาชำระเงินให้ครบถ้วนตามเงื่อนไขที่กำหนดในหนังสือทวงถามกรมการขนส่งทางบกหรือสำนักงานขนส่งจังหวัดที่จัดการประมูลอาจไม่ให้ผู้นั้นเข้าร่วมประมูลหมายเลขทะเบียนรถจนกว่าจะได้นำหมายเลขทะเบียนรถนั้นออกประมูลใหม่ได้คัมราคาเดิมที่ประมูลไว้หรือหมายเลขทะเบียนรถนั้นได้รับชำระราคาจนครบส่วนต่างแล้วและไม่คืนเงินค่าหมายเลขทะเบียนรถ และ/หรือเงินหลักประกันในส่วนที่ชำระไว้แล้วไม่ว่ากรณีใดก็ตาม
๑๐. กองทุนเพื่อการใช้รถใช้ถนน หากเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องไม่ปฏิบัติตามประกาศของกรมการขนส่งทางบกเรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์	ประกาศของกรมการขนส่งทางบก ๑) เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ ระยะเวลา และเงื่อนไขการประมูลหมายเลขทะเบียนซึ่งเป็นที่ต้องการหรือ

ข้อตรวจพบ / ข้อเสนอแนะ	ระเบียบหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง
วิธีการระยะเวลาและเงื่อนไขการประมูลหมายเลขทะเบียนซึ่งเป็นที่ต้องการหรือเป็นที่นิยมของประชาชน พ.ศ. ๒๕๕๕ (๑) การเร่งรัดติดตามการชำระหนี้จากผู้ชนะการประมูล (๒) ไม่ดำเนินการนำป้ายประมูลที่มีการค้างชำระออกประมูลใหม่ (๓) เจ้าหน้าที่และบุคคลในครอบครัวเป็นลูกหนี้ค่าหมายเลขทะเบียนประมูลด้วย ข้อเสนอแนะ สั่งการให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ ปฏิบัติตามประกาศกรมการขนส่งทางบก เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์วิธีการระยะเวลาและเงื่อนไขการประมูลหมายเลขทะเบียนซึ่งเป็นที่ต้องการหรือเป็นที่นิยมของประชาชนที่นำออกประมูลใหม่ พ.ศ. ๒๕๕๗ ลงวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๕๗ อย่างเคร่งครัด และให้แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริง หากพบพฤติการณ์น่าเชื่อถือว่าปฏิบัติเพื่อประโยชน์ของบุคคลใดให้พิจารณาโทษตามสมควรแก่กรณี	เป็นที่นิยมของประชาชนที่นำออกประมูลใหม่ พ.ศ. ๒๕๕๗ ลงวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๕๗ ข้อ ๑๖ ผู้ชนะการประมูลที่ไม่ชำระราคาหมายเลขทะเบียนที่ประมูลได้ให้ครบถ้วนภายในระยะเวลาตามข้อ ๑๓ กรมการขนส่งทางบกหรือสำนักงานขนส่งจังหวัดที่มีการนำหมายเลขทะเบียนออกประมูลจะมีหนังสือทวงถามเพื่อให้ชำระราคา และหากผู้ชนะการประมูลไม่ชำระเงินให้ครบถ้วนตามเงื่อนไขที่กำหนดในหนังสือทวงถาม ให้กรมการขนส่งทางบกหรือสำนักงานขนส่งจังหวัดที่จัดการประมูลนำหมายเลขทะเบียนนั้นออกประมูลใหม่และจะไม่คืนเงินค่าหมายเลขทะเบียน และ/หรือ เงินหลักประกันในส่วนที่ชำระไว้แล้วไม่ว่ากรณีใดก็ตาม ในกรณีหมายเลขทะเบียนที่นำออกประมูลใหม่ไม่มีผู้ประมูล หรือมีผู้ประมูลแต่ได้ราคาเมื่อรวมกับหลักประกันการประมูลที่ได้วางไว้ยังไม่คุ้มกับราคาที่ประมูลไว้เดิม ผู้ชนะการประมูลที่ไม่ชำระราคาจะต้องเป็นผู้รับผิดชอบในส่วนต่างนั้น ๒) เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ ระยะเวลา และเงื่อนไขการประมูลหมายเลขทะเบียนซึ่งเป็นที่ต้องการหรือเป็นที่นิยมของประชาชนสำหรับรถยนต์นั่งส่วนบุคคลเกินเจ็ดคนแต่ไม่เกินสิบสองคนและรถยนต์บรรทุกส่วนบุคคล พ.ศ. ๒๕๕๗ ลงวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๕๗ ข้อ ๑๐ ผู้ชนะการประมูลจะต้องชำระราคาหมายเลขทะเบียนเบื้องต้นภายในวันประมูลตามอัตราที่กำหนดไว้ท้ายประกาศนี้ หากผู้ชนะการประมูลรายใดไม่ชำระราคาหมายเลขทะเบียนที่ต้องชำระเบื้องต้น ให้กรมการขนส่งทางบกหรือสำนักงานขนส่งจังหวัดที่จัดการประมูล แล้วแต่กรณีหักจากหลักประกันการประมูลที่ผู้ชนะการประมูลวางไว้ ส่วนราคาหมายเลขทะเบียนที่เหลือจะต้องชำระให้ครบถ้วนภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันถัดจากวันประมูล โดยกรมการขนส่งทางบกหรือสำนักงานขนส่งจังหวัดที่จัดการประมูลหมายเลขทะเบียน ไม่จำเป็นต้องบอกกล่าวให้ผู้ชนะการประมูลรับทราบผลการประมูลหมายเลขทะเบียนนั้นอีก ข้อ ๑๓ ผู้ชนะการประมูลที่ไม่ชำระราคา

ข้อตรวจพบ / ข้อเสนอแนะ	ระเบียบหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง
	หมายเลขทะเบียนที่ประมูลได้ให้ครบถ้วนภายในระยะเวลาที่กำหนดตามข้อ ๑๐ ให้กรรมการขนส่งทางบกหรือสำนักงานขนส่งจังหวัดที่จัดการประมูลหมายเลขทะเบียน แล้วแต่กรณี มีหนังสือทวงถามเพื่อให้ชำระราคา และหากผู้ชนะการประมูลไม่ชำระเงินให้ครบถ้วนตามเงื่อนไขที่กำหนดในหนังสือทวงถามและกรรมการขนส่งทางบกหรือสำนักงานขนส่งจังหวัดที่จัดการประมูลหมายเลขทะเบียน แล้วแต่กรณี อาจไม่ให้ผู้นั้นเข้าร่วมประมูลหมายเลขทะเบียนจนกว่าจะได้นำหมายเลขทะเบียนนั้นออกประมูลใหม่ และได้คัมราคาเดิมที่ประมูลไว้ หรือหมายเลขทะเบียนนั้นได้รับชำระราคาจนครบส่วนต่างแล้ว และจะไม่คืนเงินค่าหมายเลขทะเบียน และ/หรือ เงินหลักประกันในส่วนที่ชำระไว้แล้ว ไม่ว่ากรณีใดก็ตาม ๓) หนังสือกรรมการขนส่งทางบก สำนักมาตรฐานงานทะเบียนและภาษีรถ ที่ คค ๐๔๑๗.๔/ว.๑๙๔ ลงวันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๕๙ เรื่อง การปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การบริหารจัดการหนี้จากการประมูลหมายเลขทะเบียนรถ และการนำหมายเลขทะเบียนออกประมูลใหม่